

De Vuurwerkfederatie

Samen sterk voor mooi siervuurwerk

Duiding van, en reactie op initiatiefwet 35 386

Door:

De Vuurwerkfederatie

23 Januari 2022

Inleiding

We hebben nu 2 jaar ervaring met een vuurwerkverbod. Twee vuurwerkverboden, terwijl we ons in een lockdown en onder beperking van bezoek bevonden. Waarbij horeca gesloten was en waar sprake was van beperkte verplaatsing. De initiatiefwet staat feitelijk een zelfde situatie voor, maar dan zonder de genoemde coronabeperkingen.

Ons probleem met dit wetsvoorstel begint al bij de inleiding. Cijfers van allerlei problemen met Oudjaar worden ten onrechte gekoppeld aan consumentenvuurwerk. In de 2^e alinea wordt gesteld dat de jaarwisselingen voor corona “ernstige consequenties zien van consumentenvuurwerk”. Vervolgens wordt verwezen naar een stijging van politie incidenten die werkelijk in niets gekoppeld kunnen worden aan consumentenvuurwerk. Eenzelfde met incidenten tegen politieambtenaren en van het aantal meldingen bij de brandweer.

In de 3^e alinea wordt er vervolgd met een opsomming van algemene incidenten in de Oudejaarsnacht die geen enkele relatie hebben met of het gevolg zijn van consumentenvuurwerk. Achmea heeft precies hetzelfde gedaan in haar reclame voor afschaffing van consumentenvuurwerk. Zij is door de reclame code commissie op de vingers getikt en heeft de reclame moeten intrekken vanwege **misleiding**. En diezelfde informatie moet wel als onderbouwing voor een verregaande wet dienen? Onzorgvuldigheid, framing en misleiding zijn de enige omschrijvingen die o.i. hier passen.

De inhoud van de initiatiefwet vervolgens goed lezend, en alle bijlagen en beweringen bestuderend; vragen wij ons werkelijk het volgende af:

Wat is het centrale probleem dat men probeert op te lossen met deze wet en wat is het feitelijke doel van de wet?

In navolgende pagina's gaan we in op de 4 grootste problemen die, ook volgens de initiatiefnemers van dit wetsvoorstel, spelen in de Oudejaarsnacht. Namelijk;

1. het aantal gewonden,
2. overlast van vuurwerk en handhaafbaarheid door bevoegd gezag,
3. belaging van hulpverleners, en tot slot
4. milieubelasting.

We gaan na of een verbod op consumentenvuurwerk deze problemen adresseert en daadwerkelijk oplost. We doen dit aan de hand van **openbare bronnen** en **objectieve** cijfers die **verifieerbaar wel** rechtstreeks aan consumentenvuurwerk zijn gekoppeld. Dit om vervolgens tot een conclusie te komen over de waarde van deze initiatiefwet.

1. Is het doel het terugdringen van het aantal gewonden?

Wanneer we objectief naar de afgelopen 2 jaarwisselingen kijken, dan is tijdens de afgelopen jaarwisseling het aantal gewonden verdubbeld t.o.v. het jaar ervoor. Dit terwijl er sprake was van eenzelfde vuurwerkverbod en lockdown. Als een verdubbeling van slachtoffers zich in een normaal vuurwerk jaar zou voordoen, dan werden ministers en experts ter verantwoording geroepen.

Er gold dus feitelijk eenzelfde vuurwerkverbod als men nu wil instellen, en daarnaast is zelfs 68% meer illegaal vuurwerk onderschept¹. Maar de aantallen gewonden zijn verdubbeld². Wanneer dit een trend betreft, zitten we met een verbod volgend-jaar met 100 gewonden méér dan in 2019!

In de initiatiefwet wordt gesproken over het succes van het tijdelijke verbod. (Pag2, 4e alinea). Hierin wordt alleen gekeken als zou een vuurwerkverbod het enige zijn dat de (eenmalige) daling in het aantal slachtoffers veroorzaakt heeft. De nu voorhanden zijnde cijfers van afgelopen jaarwisseling bewijzen echter dat deze conclusie absoluut niet getrokken mag worden. Er moet in 2020-2021 iets heel anders hebben gespeeld, wellicht de (naleving van de) coronamaatregelen???

Wij stellen vast dat: een vuurwerkverbod op zichzelf niet (heeft ge-)werkt om de aantallen gewonden terug te dringen. Maar dat de daling van het aantal slachtoffers eerder aan de pandemie en daaruit voortvloeiende (naleving van) maatregelen zoals horecasluiting kan worden toegeschreven.

Ter verdere onderbouwing en verduidelijking:

- Het totaal aantal geregistreerde slachtoffers van afgelopen jaar is zelfs hoger dan in de jaren 2003 (620), 2004 (610), 2005 (650), 2010 (700), 2011 (690), 2013 (700), 2014 (580), 2015 (480) en 2016 (475). Cijfers afkomstig van jaarlijkse rapportages www.veiligheid.nl
- Het aantal vuurwerkslachtoffers voelt hoog in reële zin, maar volgens de ziekenhuizen en spoedposten is vuurwerk een bijzaak die nacht, en is drank en drugs een veel groter probleem.
Ter vergelijking; 385 bezoekers met vuurwerk klachten op de SEH (2019-2020), totaal 83 SEHs, dat zijn < 5 mensen per SEH voor vuurwerk 1 dag per jaar. Ieder jaar 1.700.000 mensen op de SEH³, dat zijn er iedere (!) dag 56 per SEH.
Dat zelfde geldt voor de HAP; 900 op 118 HAP locaties; 8 op Oudjaar per HAP. Dit t.o.v. 4.300.000 patiëntcontacten totaal per jaar⁴, ofwel 99 per dag, per HAP.
- Men beweert in de initiatiefwet (pag. 2, alinea 3) dat de verstrekking van veiligheidshulpmiddelen zoals lonten en brillen niet heeft geleid tot vermindering van incidenten.... Misschien niet het misbruik van illegaal vuurwerk, maar in de 20 jaar voorafgaand aan het eerste corona verbod zien we wel een HALVERING van het aantal slachtoffers; van 900 naar bijna 400 in 2019 (HAP cijfers pas vanaf 2017 en daarmee volgens www.veiligheid.nl zelf statistisch nog niet van waarde).
- Vanaf 2000 is consument en veiligheid verantwoordelijk voor de vuurwerkvoorlichting. Naast tv- en online- campagnes verzorgt men lespakketten en sprekers voor scholen. Veiligheid.nl spreekt van een groot succes op www.veiligheid.nl/vuurwerk en het aantal slachtoffers daalt. Hoe kan men dan in de initiatiefwet stellen dat “De voorlichting- en bewustwordingscampagnes van de afgelopen decennia hebben onvoldoende effect gehad om incidenten terug te dringen.”? (pag. 2, alinea 3)

¹ https://www.limburger.nl/cnt/dmf20220104_94536455 205.904kg t.o.v. 122.815kg

² <https://www.nu.nl/binnenland/6176647/twee-keer-zoveel-vuurwerkslachtoffers-als-vorig-jaar.html> +102%

³ <https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/acute-zorg/cijfers-context/gebruik-acute-zorg#!node-gebruik-seh>

⁴ <https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/acute-zorg/cijfers-context/gebruik-acute-zorg#node-gebruik-huisartsenpost>

2. Is het doel het terugdringen van de overlast van vuurwerk? **Of de handhaafbaarheid voor politie?**

Consumentenvuurwerk is in Nederland pas te koop vanaf 29 december (28 in bijzondere gevallen). Alle vuurwerk dat voor die tijd wordt afgestoken is dus vrijwel per definitie al buiten legale weg verkregen. Verder mag legaal gekocht, goedgekeurd, en veilig consumentenvuurwerk pas legaal worden afgestoken **na 18 uur op 31 december**, en tot **maximaal 2 uur 's nachts op 1 januari**. Alle vuurwerk dat wordt afgestoken buiten deze uren is dus per definitie illegaal, of illegaal afgestoken, vuurwerk. Deze wet verandert daar niets aan. Dat laten we dus graag buiten beschouwing.

De initiatiefwet voorziet daarmee feitelijk in het uitbreiden van het huidige vuurwerkverbod met 8 uur per jaar. Alle overlast buiten de toegestane 8 uur gaat deze wet dus niet oplossen. Iedere knal, lichtflits, sierpot, komeet en draaizon is namelijk nu al het hele jaar verboden (m.u.v. die 8 uur¹). Politie kan dus vrij handhaven op alles wat men ziet of hoort. Dat het makkelijker zou worden te handhaven is dus onzin, er komt alleen maar handhaving bij; tussen 18 uur en 2 uur op Oudjaar.

Ten overvloede is bewezen door o.a. www.vuurwerkcheck.nl² dat met consumentenvuurwerk nauwelijks tot geen schade aan de openbare ruimte kan worden aangericht. Verder kunnen harde knallen (85%!!³) als het grootste deel van de ervaren overlast niet van consumentenvuurwerk afkomstig zijn; knalvuurwerk is namelijk in zijn geheel verboden sinds 2020.

Wij stellen vast dat: Een totaal vuurwerkverbod de ervaren overlast niet wegneemt, aangezien de overlast wordt ervaren op tijden dat er al een verbod geldt, of komt door vuurwerk dat onder huidige wetgeving reeds verboden is. Een dubbel verbod zal daar geen verandering in brengen.

Wij stellen tevens vast dat: Het wetsvoorstel eigenlijk alleen over uitbreiding van het al geldende verbod op vuurwerk gaat. Er komen daarmee alleen handhavingstaken/-problemen bij; zoals we de afgelopen 2 jaar hebben gezien.

¹ m.u.v. Categorie 1 vuurwerk, maar dat blijft ook in het wetsvoorstel ongemoeid

² <https://vuurwerkcheck.nl/informatie/12-illegaal-vuurwerk> zie video's

³ [vuurwerkpeiling 2020](#)

3. Lost de wet de problemen omtrent belaging van hulpverleners op?

De overlast voor hulpdiensten zoals benoemd in het voorstel vindt volgens de Onderzoeksraad voor Veiligheid haar oorsprong in 2020 maar wijst daarbij niet specifiek naar vuurwerk als primaire oorzaak.

Men stelt:

“De oudejaarsproblematiek laat zich niet reduceren tot vuurwerk alleen. In het maatschappelijk debat wordt overwegend over vuurwerk gesproken en verdwijnen andere ordeproblemen naar de achtergrond. Bij de duizenden jaarlijkse incidenten van vernieling en openlijke geweldpleging is lang niet altijd vuurwerk in het spel.”

Wanneer vuurwerk in verband wordt gebracht met belaging van hulpverleners, dan is dit volgens de Onderzoeksraad voor de Veiligheid (sinds 2020) illegaal vuurwerk¹. Aangezien ook dat geen legaal consumentenvuurwerk is valt ook oplossing van dit probleem buiten het bereik van de initiatiefwet. Tevens is het de politie altijd toegestaan te handhaven als vuurwerk als wapen wordt ingezet. Men krijgt geen extra armslag, deze ruimte is er allang.

Wij stellen vast dat wanneer het doel van de wet de belaging van hulpverleners op te lossen, men probeert reeds verboden vuurwerk te verbieden.

¹ <https://www.onderzoeksraad.nl/nl/page/4730/veiligheidsrisico%E2%80%99s-jaarwisseling>

4. Lost de wet een groot milieuprobleem op?

Wanneer er door een verbod geen consumentenvuurwerk meer afgestoken zou worden dan zal dat uiteraard enige uitstoot schelen. Maar vrijwel iedereen heeft kunnen constateren dat de afgelopen 2 jaar er nog altijd een grote hoeveelheid vuurwerk afgestoken werd¹ en was deze hoeveelheid afgelopen jaarwisseling (aanzienlijk) groter dan 2020-2021. Het afgestoken vuurwerk de afgelopen 2 jaarwisselingen was vrijwel per definitie illegaal verkregen en daarmee was ook onmeetbaar wat de uitstoot precies is. Van ons eigen legale en goedgekeurde, veilige Nederlandse vuurwerk weten we dat wel. Dat is in NL altijd een startpunt voor overleg en verbetering. Er zijn bijvoorbeeld mogelijkheden in gebruik van andere stoffen voor kleur; en de branche experimenteert hier ook al mee.

Men haalt in de initiatiefwet aan dat “Het aandeel plastics in vuurwerk zorgt voor behoorlijke hoeveelheden milieuverontreiniging”. Maar de branche zelf heeft juist vrijwel alle plastics allang verwijderd. Zij deed dit ongevraagd en onverplicht, vanuit maatschappelijk betrokken oogpunt.

M.b.t. fijnstof uitstoot blijven de niveaus royaal onder gevaarlijke waarden volgens het RIVM². Onderzoek van het Duitse Max Planck instituut³ laat zien dat de eenmalige fijnstof uitstoot op Oudjaar weliswaar een piek oplevert, maar geen gevaar voor de gezondheid. Verhoogde fijnstof concentraties het hele jaar door verkeer bijvoorbeeld wel.. De vraag is dus eerder of de 700.000 aangehaalde longpatiënten überhaupt de straat op zouden kunnen in Nederland. Verder wordt de verhoogde uitstoot mede veroorzaakt door open haarden, vuurkorven en vreugde vuren. Vuurwerk is uiteraard maar een (klein) gedeelte van de uitstoot die wordt aangehaald.

Het RIVM komt verder nota bene in het door de initiatiefnemers zelf aangehaalde rapport van het RIVM tot de conclusie dat: ***“Het algemene beeld dat uit deze studie naar voren komt, is dat de emissies naar het milieu door het afsteken van vuurwerk rond de jaarwisseling leiden tot beperkte, meestal tijdelijk effecten op de kwaliteit van het oppervlaktewater, de bodem en de lucht”***.⁴ Duidelijker kunnen wij het zelf niet verwoorden.

Wij stellen vast dat de initiatiefnemers voor de wet niet op de hoogte zijn van de milieumaatregelen die de branche zelf neemt en heeft genomen. Daarnaast speculeert en overdrijft men t.a.v. de fijnstofuitstoot en de impact daarvan. Beide geven blijk van onzorgvuldigheid en gebrek aan wederhoor bij de branche.

Wij stellen tevens vast dat er geen groot milieuprobleem wordt opgelost, simpelweg omdat het afsteken van consumentenvuurwerk volgens gezaghebbende organen geen groot probleem geeft. Daarnaast leidt een verbod op consumentenvuurwerk blijkbaar tot het afsteken van grote ongecontroleerde hoeveelheden illegaal vuurwerk waarvan niet gezegd kan worden wat de milieu impact is.

¹ [Weinig te merken van vuurwerkverbod – Google](#)

² [Fijn stof \(PM2,5/PM10\) | Samen meten aan luchtkwaliteit](#) bij “wettelijke grenswaarden”

³ <https://www.mpib-berlin.mpg.de/unstatistik-gesundheitsgefahr-durch-feinstaubbelastung>

⁴ [rivm-onderzoek-milieulast-van-vuurwerk.pdf \(overheid.nl\)](#) conclusies p.24

Samenvatting

Wanneer snapt men dat overlast en ellende van vuurwerk niet komt van legaal, goedgekeurd en veilig Nederlands siervuurwerk waar informatie, een lont en een bril wordt bijgeleverd? Dat de overlast en ongelukken komen van illegale knallers, onveilige producten, geknutsel, oneigenlijk gebruik en het dragen van geen vuurwerkbril? Handhaven hierop, voorlichten en misschien een Europese aanpak voorkomt deze ellende, niet het straffen van brave burgers. Indien we iets hebben geleerd van de afgelopen 2 jaar is het wel dat een verbod juist **niet** de problemen rond de Oudejaarsviering oplost.

Conclusie

Wij kunnen het zwaarwegend maatschappelijk doel of probleem dat wordt opgelost met deze wet niet ontdekken.

Sterker, het ontnemt mensen 8 uur plezier en geluk in het afsluiten van een jaar. Van het achter zich laten van bijvoorbeeld problemen of ziekte. Van het volgens alle vuurwerktradities wegschieten van ellende en kwade geesten. En van feestelijk en hoopvol een goede toekomst verwelkomen.

Er is in de initiatiefwet zelfs royaal gedacht aan de vergoeding voor de ondernemers die nu al 2 jaar gestraft zijn met een compensatie die niet eens alle vaste kosten dekt... De vuurwerkhandelaar krijgt niets. Omdat het in Nederland blijkbaar een ondernemersrisico is, dat partijen als GroenLinks en de PvdD diens wetten doordrukken waardoor bedrijven van hardwerkende ondernemers kapotgemaakt worden.

Wij komen daarom tot de volgende slotsom:

Het enige doel van deze wet, is het invoeren van de wet zelf

Wij kunnen namelijk maar één doel bedenken dat wordt bereikt met deze wet:

Het verbieden van vuurwerk vanuit partijpolitieke overweging

- ✓ Wij zijn vóór legaal, goedgekeurd, en veilig consumentenvuurwerk tijdens de viering van Oudjaar. Gedurende 8 uur per jaar.
- ✓ Wij zijn vóór het gebruik van een vuurwerkbril.
- ✓ Wij zijn vóór strenge handhaving op afsteektijden en illegaal vuurwerk.
- ✓ Wij vertegenwoordigen 2 miljoen Nederlanders die vuurwerk afsteken en 8 miljoen mensen die daarvan genieten.